

Nordisk Gravörtidning

SAMNORDISK ORGAN FOR

GRAVÖRLAUGET I DANMARK · KAIVERTAJAT R.Y. FINLAND · NORSK GRAVÖRMESTERFORENING · SVERIGES GRAVÖRMÄSTAREFÖRENING

NUMMER 2

2004

ÅRGANG 58

• Medailliør Bent Jensen

• Nordisk kongress i Norge 2005

• Reisebrev fra Paris

**Redaksjonen ønsker dere alle
God Jul og Godt Nyttår!**

VERDEN S LEDENDE LEVERANDØR SIDEN 1953

Gravograph

SPØR OSS GJERNE OM:

- Roterende graving
- Lasergraving
- Manuell graving
- Plastlaminat og metaller
- Programvare for PC
- Freseverktøy og utstyr
- Kapping og kantfresing
- Ferdiggjøring og finish
- Kurs og opplæring

**Gravograph Norge AS
åpner ny internettbutikk
i sommer. Nå kan du handle
over 1000 artikler online.**

NORGE

Gravograph Norge AS
Ringeriksveien 158
1339 Vøyenenga
Norge

Tlf: (+47) 67 17 82 00
Fax: (+47) 67 17 82 01

www.gravograph.no

SVERIGE

Gravograph Sweden AB
Möldalsvägen 91
S-41263 Göteborg
Sverige

Tlf: (+46) 31 703 79 33
Fax: (+46) 31 703 79 69

www.gravograph.com

DANMARK

Gravograph DK AS
Industrisvinget 9
DK-4000 Roskilde
Danmark

Tlf: (+45) 46 13 96 00
Fax: (+45) 46 13 95 02

www.gravograph.dk

Rask og presis levering av maskiner, utstyr og materialer for graving.

Nordisk Gravortidning

Manusfatttere er selv ansvarlig for artikler og innlegg.

Nr 2 - 2004 - Årgang 58

Redaksjon

Redaktør Tom-Roy Aass
Jan E. Gjertsen
Per Valbo

Kontaktpersoner

DANMARK
Hugo Andreæ
Englandsvej 382 A
2770 Kastrup
Tlf: 3969 6622
Fax 3966 1114
e-mail: sgi@gravoren.dk

FINLAND:
Erik Söderholm
Annegatan 20
FIN-000120 Helsingfors
Tlf: + 3580 612 1230
Fax: + 3580 612 1233

SVERIGE:
Eva Milberg
Gravyrbolaget AB
Hagringen 13
178 31 Ekerö
Tlf: +46 8 38 40 80
e-post: info@gravyrbolaget.se

NORGE:
Tom-Roy Aass
Rosenlundgt. 9
N-0474 Oslo
Tlf: + 47 2235 0153
Fax: + 47 2271 7925
e-post: gravor.aass@c2i.net

Nordisk Gravortidning distribueres til alle medlemmer i de nordiske Gravormesterforeninger:
Gravørlauget i Danmark
Kaivertajat r.y Finland
Sveriges Gravormestareförening
Norsk Gravormesterforening

Priser på annonser:

Omslagside 2 -	
1/1 side farger	kr. 1.700,-
Omslagside 3 -	
1/1 side farger	kr. 1.500,-
Omslagside 4 -	
1/1 side farger	kr. 1.500,-
Innmat 1/1 side sort	kr. 750,-
Innmat 1/2 side sort	kr. 400,-
Innmat 1/4 side sort	kr. 300,-
Innmat 1/1 side farger	kr. 1.200,-

Redaktørens spalte

Det er 22. november når dette skrives og snøen laver ned over Oslo. Borte er sommeren, som vel ikke var noen "sommer" slik vi gjerne ønsker at den skal være. På fjellet hvor vi tilbrakte ferien, hadde vi kuldegrader flere netter og solen og varmen, hvor ble den av? Men høsten ble fin, og med den kom tanken på at nå var det på tide å se hva man hadde av materiale for å få ut en ny utgave av Nordisk Gravortidning.

Jo se, noen har vært i Paris og fortalt oss om det, og så har vi mottatt en omtale av den danske Medaillør Bent Jensen og som vanlig har vi mottatt bidrag fra Danmark.. For de som vil planlegge neste høst, har vi også en forhåndsomtale av neste års Nordisk Gravormesterkongress. Videre har vi samlet litt av hvert annet, som vi håper vil være av interesse for noen av dere.

Her i Norge er vi igjen i gang med fornyelse av fagutdanningen, alt skal forenkles og selvsagt med høy kvalitet på resultatet! Forenklet opplæring og høy faglig kvalitet, tja.. tenk litt på den. Men det kan også bringe noe positivt ved seg. Vi har nå en mulighet til å få i stand en fagopplæringsplan for "maskingravører". Hvis det i Danmark, Sverige eller Finland finnes en opplæringsplan for maskingravører kunne det være interessant å få tilsendt en kopi.

Redaksjonen ønsker dere alle en riktig God Jul og et Godt Nytt År og takker de av dere som har bidratt med stoff til årets blader.

Tom-Roy Aass

Stoff til neste nummer:

Stoff til neste utgivelse må være redaksjonen i hende innen 22. april 2005

Adressen er:

Tom-Roy Aass
P.b. 3, Torshov, N-0412 Oslo
eller e-post: nordisk.gravortidning@c2i.net
Du kan også sende en faks til +47 22 71 79 25

Ønsker du å annonse tar du kontakt med:

Per Valbo
Karl Johansgt. 20, N-0159 Oslo
Telefon: +47 22 42 78 59

Medailliør Bent Jensen

24. 01. 1933

Efter udstået læretid som gravør hos Sophus Lindahls efterfølger ansat af fabrikant Kai Meyer 1957, reklame og metalvarefabrikken MEKA, Frederikssundsvej 274 , 2700 Brønshøj, København.

Jerry Meyer

Der skulle bruges en gravør til at holde trit med de mange bestillinger på sports medailler, forenings- og sports nåle og de efterhånden mange forskellige poletter. Indtil 1972 ansat i firmaet MEKA. Da firmaet blev solgt af Kai Meyer i 1972, fortsatte Bent Jensen, nu som selvstændig medailliør, i lejede lokaler på Frederikssundsvej. I 1998 gik Bent Jensen på pension.

I 1950'erne skulle der bruges mange poletter. De mange nye firmaer brugte kantinepoletter, nu som et led i en moderne service for medarbejderne. Trafikpoletter blev brugt i mange danske byer. Disse poletter blev leveret fra firmaet MEKA. Forlystelsesindustrien skulle bruge mange spillemærker, og i midten af 1960'erne kom de mange møntvaskerier, der også skulle bruge poletter.

De mange forskellige sportspræmier, som solgtes af firmaet, skulle der skæ-

Kustodeboligen Rosenborg Slot 2002

res stempler til. Fælles for alle de nævnte poletter og sportspræmier var, at fremstillingsprisen skulle holdes nede. Hermed fås et produkt, der fungerer som bestilt. At disse poletter var skåret hurtigt, var en nødvendighed for at kunne levere varen. Ofte skulle stempler skæres sådan! 1-2-3- færdig! Poletterne skulle kunne hentes hurtigt, mange gange dagen efter bestillingen. Disse hurtige arbejder levner ikke mange muligheder for at skabet andet end – et Poletstempel. For at sige det ligeud - det færdige resultat stod mål med, hvad kunden ønskede at betale for poletterne.

Mange småmedailler udført efter 1972 vidner om en spirende interesse for at udføre et mere kunstnerisk arbejde. Bent Jensens arbejder udviklede sig

mere og mere i en selvstændig kunstnerisk retning. Dette kan konstateres ved at se de medailler, som er lavet de senere år.

En række snurremedailler, udført i samarbejde med møntklubben POLETSEN, blev skåret med en sikker smag.

Det er et held for samlere, at Bent Jensen stadig arbejder med sit fag. Et arbejde som tydeligt morer ham. At hans arbejder forlængst har passeret en god stempelskærers arbejde er åbenlyst. De støbte arbejder kan sammenlignes med medailliør Harald Salomons støbte medaillier. H.S. var ansat på Den kgl. Mønt fra 1. april 1933 til 1. juni 1968.

Efter Harald Salomon gik på pension blev han knyttet til medaillefirmaet Anders Nyborg, hvor han skabte interesse for medailler med sine meget ☐

Medailliør Bent Jensen

Kronprins Frederik og prinsesse Mary

Pressemeldelse

Frimærkepenge

En særlig del af det numismatiske område udgør frimærkepenge, hvor ubrugte frimærker på forskellig måde er blevet indpakket og i vanskelige tider har fungeret som nødpenge. Mest kendt er de frimærkepenge af værdien 1 øre, som i stort tal fremkom i 1941. De blev fremstillet ved hjælp af et lille reklamekarton, som sammen med et frimærke blev anbragt i en cellophappose. I alt kendes omkring 5.000 forskellige sådanne frimærkepenge. De blev katalogiseret i 1941, mens de endnu var i brug. Dette katalog har hidtil været det eneste, men nu kommer efter mange års forberedelser den ultimative afløser.

Den 24. maj 2005 udkommer første del af et af Jørgen Sømod forfattet katalog, Frimærkepenge i Danmark. Det omfatter knap 3.100 katalognumre og indeholder foruden afbildning af hver eneste type også alle ønskelige oplysninger om de enkelte udgivere, om trykkestedet samt en datering af de enkelte stykker med en nøjagtighed på helt ned til 3 uger.

Den overordnede historiske redegørelse, herunder en omfattende indføring i krigstidens mønt- og pengeforhold, mangler heller ikke, ligesom der også er en grundig bearbejdning af de ældre frimærkepenge, hvoraf de sønderjyske fra tiden efter genforeningen er de kendteste.

flotte medailler til dette firma.

Fra Harald Salomons hånd kom nu en perlerække af medailler.

At medaillesamlere fremover har positive oplevelser i vente fra medaillør Bent Jensens hånd er sikkert. En sammenligning af Bent Jensens medailler med Harald Salomons støbte medaillier viser, at begge medailliører har det til fælles, at de kan skabe små kunstværker, og det er der kun få der kan.

På Fédération Internationale de la Medaille F.I.D.E.M.s kongres, som afholdes i Lissabon fra d. 25. til d. 28. oktober, er den danske afdeling repræsenteret med 2 medailler. En støbt medaille af kronprins Frederik og prinsesse Mary samt en personmedaille, slotsportner på Rosenborg Slot. Begge medailler er udført af medailliør Bent Jensen.

Det nye katalog er på 168 sider i format A4 og fremkommer i helbind med guldtryk. Der er mere end 650 illustrationer og det kan erhverves direkte fra forfatteren. Prisen er 300 kroner incl. porto til adresser i Danmark. Bestilling kan ske ved indbetaling af beløbet på giro 3064719 eller ved fremsendelse af check til Jørgen Sømod, Hollændervej 20, 1855 Frederiksberg C.

Kataloget vil blive efterfulgt af en 2. del, der omhandler enkeltudgaver fra hele landet. Det er planlagt til at skulle udkomme i 2008.

Jørgen Sømod, Frimærkepenge i Danmark, anvendelse, beskrivelse og udbredelse anskuet ud fra historiske, topografiske, filatelistiske og numismatiske synsvinkler. 1. del. Ældre emisioner og københavnske serieudgaver. 168 sider, helbind med guldtryk. Pris kr. 300,-. Udkommer 24. maj 2005. ISBN 87-85103-34-9.

Pressemelding

Gravørmeister Steinar Jartung har bedt oss fortelle at han fra 1. januar 2005 avvikler sitt firma med nævneværende leiekontrakt i Kirkegaten 15 i Oslo, for fra 1. februar 2005 å drive sitt firma i mindre målestokk fra et eget hjemmeverksted. Av den grunn vil han ha en del verktøy og maskiner som vil bli til overs og som han ønsker å selge. Hvis du er interessert i å høre hva han har tilsalgs kan du ta kontakt med han på telefon eller telefaks: +47 22 41 35 30.

Fagutdanning i Norge

**Skole og fagutdanning i Norge på nye veier.
Det er spennende tider vi går i møte om fagopplæring.**

Vi har ikke kunnet unngå å legge merke til hvilke store utfordringer skoleverket i Norge har vært gjennom de seneste årene. Departementet med ansvar for utdanning, med Kristin Clemet som minister, har kommet med mange utfordringer om faglig innhold, organisering og opplæringsplaner.

Nå har også turen kommet til fagopplæringen. Dette var vel ikke til å unngå. Siste store arbeidet ble gjort med Reform 94. Det har nå gått 10 år, og vi er i gang igjen med mange store utfordringer. Fagurvalget ble innkalt til det første innformasjonsmøte den 16. mars d.å. på Radisson SAS, Nydalens i Oslo. Her ble vi informert om det arbeidet Departementet hadde igangsatt. Man hadde allerede da kommet langt på vei i arbeidet med planene om omorganisering. Et kvalitetsutvalg hadde arbeidet med dette en tid. Man ville lage 8 hovedgrupper innenfor fagopplæringen, og man så for seg at i deler av utdanningen (opplæringen?) kunne man slå flere fag sammen. Store spørsmål om hvor det enkelte fag ble av, ble reist. For vår egen del stille vi følgende spørsmål på møtet: Hvor mange fra fagene har vært med i Kvalitetsutvalget?" Godt spørsmål fikk" vi til svar. Men saken var at det kun har vært politikere og departementsfolk med i dette utvalget. Vi ble informert om at nyheter om organisering og faglig innhold skulle legges ut i en Stortingsmelding. Det var en kamp i 94 for å verne om de viktige faglige punktene. Denne gangen vil det bli på samme måte eller om mulig verre.

Våren, sommeren og høsten gikk uten at vi hørte noe mer. Men så, med 10 dagers varsel kom innkallingen til et nytt møte på Radisson SAS, Holbergplassen i Oslo. Innkallingen kom fra "Faglig råd for Håndverk og Design". Møtet skulle finne sted 9. og 10. november d.å. og ville være fra lunsj den ene dagen og til lunsj den andre. Det er ikke like enkelt alle ganger å måtte stenge verkstedet for å gå på møter, men vi så for oss viktigheten av dette møte som var lagt opp som et informasjons-, foredrag og arbeidsmøte. Det var tydelig at det hadde foregått en

del i tiden som var gått fra forrige møte i mars, men dette var tydeligvis ikke videreforslaket til alle. Representanten fra Utdanningsdirektoratet, Dag Johansen snakket som byråkrater flest, i veldig teoretiske og lite konkret ordelag. Han fremmet også et ønske om en økt kvalitet på opplæringen, men samtidig måtte den forenkles! Derimot var det en befrielse å hør lederen for Rådet for Design og Håndverk, Morten Klemp, som i klare ordelag rettet kritikk mot noe av det arbeidet og de føringer som Utdanningsdirektoratet la opp til.

Arbeidet til "Kvalitetsutvalget" er bearbeidet i Departementet og lagt ut i Stortingsmelding nr. 30 (2003-2004), og vedtatt. Departementet har laget et direktorat ved navn, Utdanningsdirektoratet. Dette direktoratet er delt opp i 9 faglige råd. For eksempel TIP=Teknikk og Industriell produksjon, EL=Elektrofag o.s.v. Vårt fag, gravørfaget er nå organisert i DH= Design og Håndverk. I Faglig råd for Design og Håndverk er det ca 50 fag som er representert. I organiseringen rundt fagopplæringen ønsker Utdanningsdirektoratet lik struktur på alle fag. En struktur med 2 år på skole og 2 år i bedrift, en såkalt 2+2 løsning.

Gravørfaget er i dag er værneverdig fag med særløp i Norge. Det vil si at i dag går man ett år på skole, grunnkurs Form og Farge og 3 år i bedrift, 1+3. Denne forskjellen er det viktig å kjempe for. Men det er også andre ting som man hoderystende fikk kjennskap til, nemlig at departementet også går inn for å avskaffe svenneprøver! I den nye opplæringsmodellen vil VG1 erstatte det tidligere grunnkurs Form og farge, VG2 vil erstatte tidligere VK1. Man ser for seg i VG1 en oppbygging hvor modulene av læring skal fordeles slik at 25 % omhandler

design, 25 % omhandler håndverk og resten, 50% skal være allmennfag. I "Stortingsmelding nr. 30 (2003-2004)" sies det: Departementet foreslår at det utarbeides en kompetanseplattform for hvert enkelt lærefag der fagets arbeidsfunksjoner og krav til kunnskaper og ferdigheter beskrives. Kompetanseplattformene skal brukes som grunnlag for utvikling av nye læreplaner.

Fra arbeidsgruppen som departementet nedsatte i desember 2003 kom det følgende uttalelser om ny struktur på trepartsamarbeidet om fag- og yrkesopplæringen.

1. Være mer tilpasset et arbeidsliv i endring, gi rom for fleksibilitet og være et virkemiddel for å få til den modernisering som behøves innen fag- og yrkesopplæring i tråd med arbeidslivets, individets og samfunnets behov.

2. Være et verktøy for å imøtekomme arbeidslivets behov for kompetanse innen bredere næringsområder enn dagens sluttkompetanser.

3. Danne grunnlag for utarbeiding av de nasjonale læreplanene.

Så skulle vi i gang med å lage ny kompetanseplattform for gravørfaget. Vi så for oss store utfordringer i de føringer som ble lagt til grunn fra departementet. Gjennom føringerne har vi en gylden mulighet til å innarbeide utdanning innen fagopplæring for maskiner, ny teknologi og etiske verdier. Det er tidligere kommet forslag på fagutdanning av maskingravører, men dette har ikke fått gjennomslag hos fagpersoner i foreningen i Norge, og derav blitt lagt på is. Føringerne fra departementet må taes på alvor, og det må legges konkrete punkter om ny teknologi i kompetanseplattformen dersom faget skal overleve denne prosessen. Selvagt

skal vi ta vare på gamle håndverkstradisjoner, men vi kan ikke i et moderne teknologisk samfunn lukke øynene for utviklingen og fremtiden. Gjør vi det, har vi ikke gjort jobben vår, og faget som sådan kan risikere å bli radert bort fra kartet. Det er det som nå er i ferd med å skje med enkelte andre fag i denne prosessen. Vi har skrevet en ny "Kompetanseplattform for fagarbeidere i gravørfaget". Vi kan ikke legge denne ut her, da den først skal godkjennes av faglig råd, og senere Utdanningsdirektoratet.

Dessuten vil den vel kun ha akademisk interesse. Arbeidet med nye opplæringsplaner skal i gang etter planen i januar 2005. Under dette arbeidet står vi foran store utfordringer, og vil i den sammenheng kontakte deler av faget som tidligere ikke har tenkt "fagopplæring". Vi tror dette vil løse seg til beste for faget. Det er mye kompetanse blant våre medlemmer som vi håper og tror vi kan dra nytte av. Blant mye som ble diskutert på dette møtet kom det også fram positive signaler om kompetanse heving i forbindelse

med internasjonalt samarbeide. Dette er jo noe som har vært diskutert i nordiske sammenheng tidligere ute at det har ført til noe konkret. Hva med en felles utdanningsplattform? Eller kanskje deler av den kan være felles? Det har tidligere, senest av Jan Gjertsen på Nordisk Kongressmøte i København blitt foreslått felles opplæring av maskingravører. Kanskje tiden begynner å bli moden?

Fagutvalget for Gravørfaget
v/ Jan E. Gjertsen og Tom-Roy Aass

Har vi fått en delvis konkurrerende forening i Norge? Eller er det en jamnbyrdig samarbeidspartner.

Her forleden dag kom det inn på formannens bord et brev fra en forening som het Skilt Leverandørenes Forening, med adresse i Horten. Hva var nå dette og hva ønsket så de?

Når sant skal sies så hadde vi hørt om denne foreningen på et tidligere tidspunkt, gjennom noen av våre kolleger som i hovedsak beskjefte seg med produksjon av skilt i stor skala. Dette var for noen år siden og det hadde blitt stille rundt denne foreningen, men vi hadde hørt at den etter hvert var kommet godt i gang og hadde ansatt en egen generalsekretær som sto for den daglige driften. Hen vendelsen gjaldt i all sin enkelhet en forespørsel om vi, Norsk Gravørmeisterforening kunne tenke oss å vurdere et samarbeide. I det minste ville det være hyggelig om man kunne møte styret i NGF eller deler av dette til en uformell samtale for å kartlegge mulighetene for et framtidig samarbeide. Etter et telefonmøte ble man enige om å treffes til en uformell sammenkomst på Håndverkeren i Oslo. Håndverkeren er et tradisjonsrikt Kurs og konferansesenter som ligger midt i Oslo, hvor Håndverksforeninger, laug og fagforeninger har kunnet avholde sine møter i årtier. Dette var også et fast møtested for Norsk Gravørmeisterforening i de første årene undertegnede var ny medlem, i begynnelsen av 1970.

Tilsted på møtet som fant sted 22.11.2004 var fra Skilt Leverandørenes Forening, Jarl T. Lindvik og Jon E. Halvorsen. Fra Norsk Gravørmeisterforening var Jan E. Gjertsen, Freddy Nilsen, og Tom-Roy Aass.

Jan E. Gjertsen ønsket velkommen og mens vi hygget oss med bestilte smørbrød og kaffe redegjorde Jon E. Halvorsen for

sin funksjon i SLF som Generalsekretær og andre engasjement i forbindelse med sin advokatpraksis.

Jarl T Lindvik informerte om SLF's historie som hadde vært litt urolig i starten, men brikkene hadde nå fått plass etter at Jon E. Halvorsen var ansatt som generalsekretær og sto for den daglige driften. Antallet medlemmer er i dag ca. 90. Målsetningen for foreningen er et minimum på 120 medlemmer og man ser for seg 170 medlemmer som det optimale.

Foreningens mål er å ha kontakt med myndighetene og være en høringsinstans i forbindelse med skilting i det offentlige rom. Videre ønsker man å drive opplæring og kompetanseheving, arrangere Temakvelder i lokallag, og arbeide med etiske kjøreregler. For tiden er det 4 lokallag, men det arbeides for å opprette flere.

Videre ble det fortalt at man hadde hatt 169 personer på kompetanse hevende kurs. Styret har hatt en tett dialog med statens bygningstekniske etat vedrørende bortfall av sentralgodkjenning for skiltfirmaer. Videre hadde man vært høringsinstans i forbindelse med den nye Plan og Bygningsloven. Det ble også fortalt at man arbeidet mot å få en offisiell utdanning med mål å kunne få en offisiell godkjenning i form av et mesterbrev.

I den anledning kunne vi opplyse om vårt arbeide med å lage opplæringsplaner og nybrots arbeide med lærebøker for gravørfaget. Det ble også fra vårt hold gitt utrykk for noe betenkelskheter

i forbindelse med mulighetene for mesterbrevutdanning. For å få et mesterbrev kreves det at man har et fag- eller svennebrev i et håndverksfag som er godkjent som et mesterfag. Industriell produksjon av skilt kan vel neppe karakteriseres som et håndverksfag.

Det ble diskutert rundt bordet om likheter og forskjeller og man fant ut at det var del saker hvor man hadde felles interesser og mål. Under samtalene kom det også fram at man hadde et uttrykt ønske om å verve medlemmer fra Norsk Gravørmeisterforening over til SLF. Nå er ikke vi i NGF's styre interessert i å miste medlemmer, men man må jo samtidig se hvilke muligheter som ligger i et samarbeide og hva man kan tilføre hverandre og i hvilen grad man kan dra nytte av hverandres kompetanse på forskjellige områder. I en tid hvor utviklingen går raskt og verden å bli mindre og med det, økt konkurranse kan det kanskje være lurt å tenke nytt på enkelte områder. Den teknologiske utviklingen har etter hvert gjort håndgravørfaget verneverdig.

Med bakgrunn i dette ble det enighet om man hver for seg skulle ta opp dette og holde kontakten fremover for videre diskusjon og meningsutveksling. Men samtidig ligger det fast et ønske om å ivareta de lange tradisjoner som knytter seg til Norsk Gravørmeisterforening som går inn i sitt 94 år i 2005.

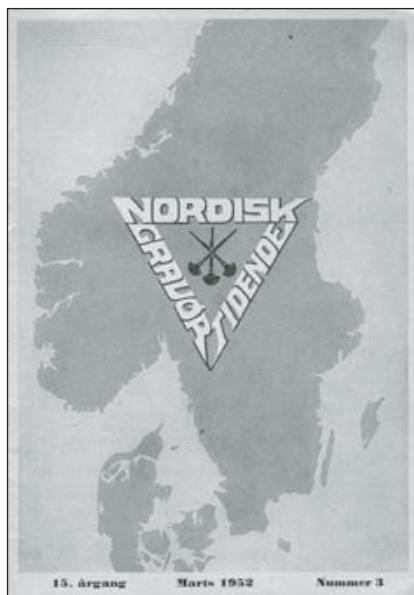
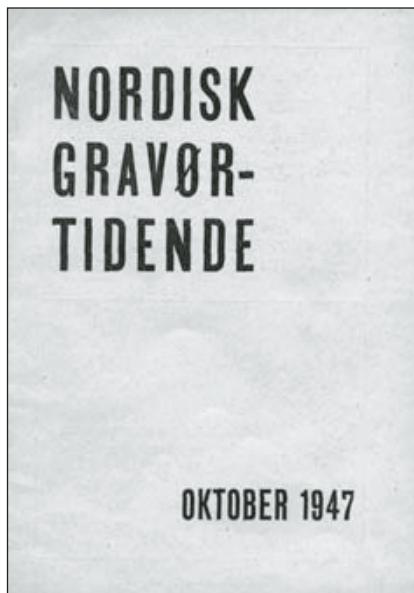
T-R Aass

Hvor går du Nordisk Gravørtidning?

Har vårt felles nordiske blad en fremtid? Ønsker vi at det skal fortsette i sin nåværende form eller står vi foran en forandring på en 58 år gammel tradisjon?

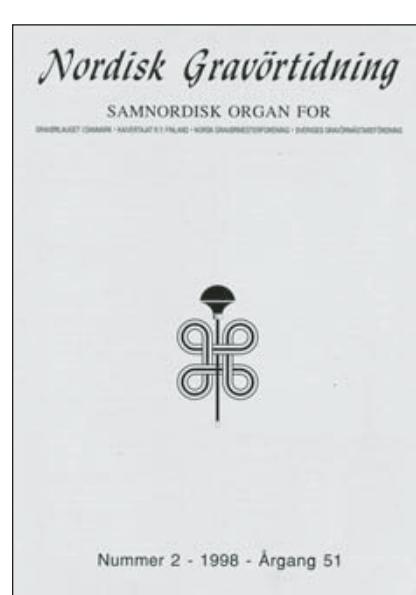
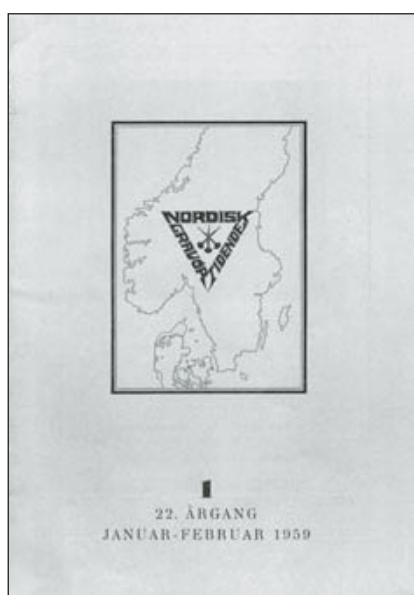
Hvem tar over redaksjonsansvaret etter den Nordiske Gravørmeesterkongressen i 2005?

Tom-Roy Aass

De som leser dette bladet hver gang det kommer ut, har sett denne overskriften tidligere, og det kan virke som det er grunn til å ta dette ganske alvorlig. Bladet har blitt utgitt i 58 år og blitt distribuert til alle medlemmer i de nordiske gravørmeesterforeningene i alle disse år. Som omtalt i et tidligere nummer av bladet mottok Norsk Gravørmeesterforening en henvendelse i 1932 en invitasjon til å delta i et nordisk tidskrift for gravører. Gravørmeester Arvid Nielsen i København var grunnleggeren av NGT og bladets første redaktør. Dette ble behørig fremhevet ved NGF's 25 års jubileum i 1936. Arvid Nielsen var invitert med sin frue og mottok den norske "Den Skarpe Stikkel" i gull for sitt arbeide. Thor Evensen ble baldets første norske redaktør. I forbindelse med 2. verdenskrig ble det en pause i utgivelsene. Den siste kongressen før krigen var i 1938. I 1946 ble det arrangert en kongress i Stockholm etter svensk initiativ. Jeg vet ikke helt sikkert om arbeidet med utgivelse har gått på rundgang mellom de nordiske lands gravørmeesterforeninger i alle disse år, men i den tiden jeg har vært medlem av Norsk Gravørmeesterforening har arbeidet gått på rundgang mellom hver Nordiske Kongress. Ansvar for utgivelsen har således ligget på det landet som skulle stå som arrangør av den neste Nordiske Gravørmeesterkongress. Vi i Norge har hatt ansvaret siden vi på forrige nordiske kongress i Danmark i 2001 sa ja til dette. Som kjent skal den

neste Nordiske gravørmeesterkongressen arrangeres i Norge i 2005 og da avsluttes vårt ansvar for bladet. Etter tidligere års praksis skal da Finland overta ansvaret for utgivelsene i de neste tre år fram mot den kongressen som etter tradisjonen skal avholde der. Nå har som kjent våre finske kolleger på et tidligere tidspunkt allerede antydet at de ikke kan påta seg ansvaret for bladet. Vi har også blitt fortalt at svært få av de finske medlemmene ikke har noen nytte eller glede av bladet da de kun snakker finsk. Redaksjonen har nå også fått bekreftet at de har hatt dette opppe på foreningsmøtet og besluttet at de ikke kan påta seg dette da det helt enkelt ikke finnes ressurser til dette. Men samtidig kontanteres det at man ikke ønsker å bryte kontakten med de nordiske gravører, men at kontakten ønskes opprettholdt via e-post og om mulig i møter og kongresser. Og hvor står Nordisk Gravørtidning da? Hvem overtar "stafettspinnen"? Redaksjonen i Norge ved undertegnede hadde gjort en avtale med Hugo Andreæ at vi skulle møtes under AEGRAFLEX kongressen i Paris og snakke sammen om bladets framtid. Hugo har sendt oss opplysninger om at man i Danmark arbeider med et forslag til en nettbasert "Nordisk Gravørtidning". Men nå ble vårt ikke noe av, da vi i den norske redaksjonen dessverre måtte endre våre planer og ikke kunne stille i Paris. I skrivende stund vet vi derfor ikke hvor langt man har kommet i dette arbeidet

og hvilke fremdriftsplaner men har. Selv om man skulle ende opp med en nettbasert utgave av Nordisk Gravørtidning må noen ta et ansvar for å få det opp å stå." Bladet" må fylles med stoff og så langt virker det som bladet har blitt et dansk - norsk samarbeid. Fra Sverige har det vært beklagelig stille og finnene forstår fortsatt bare finsk. Men det er også et annet problem med en felles hjemmeside, og det er at alle medlemmer ikke har oppkoppling til interenet.

Det har også fra Danmark kommet et annet forslag på en enkel løsning. Man kan utgi et lite blad for eksempel hver 3. måned eller liknende, slik det gjøres i Danmark.

Så hva skjer så i framtiden, lever "vi" videre?

Nordisk Gravørtidning

SAMNORDISK ORGAN FOR
GRAVØRTIDNINGER - MEDLEMLISTE I FRAUD - NORDISK GRAVØRTIDNING

HØST 2004 | 2004 | ÅRGANG 58

- En myntgravør som diktet i metall
- Danske sider
- Nordisk kongress 2005

Jubilanter 2004

Danmark

Erik Schwartz 4. desember 70 år

Jubilanter 2005

Norge

Per Valbo	19. januar	60 år
Terje Haugan	2. juli	70 år
Erik Wiborg	24. juli	60 år
Nora W. Johnsurd	27. juli	50 år
Jan E. Gjertsen	9. oktober	60 år
Tom-Roy Aass	14. desember	60 år

Støpt
Gravert
Silketrykk
Etsing
Folieskjæring

Gjutet
Graverat
Screentryck
Etsning
Folieskärning

Tlf. +47 69 25 25 30 Faks. +47 69 25 27 08
www.kraftex.no kraftex@kraftex.no

Reisebrev fra Norsk Gravørmeesterforening's tur til Paris

15.-19. September 2004

Skal med dette forsøke å skrive litt om turen til Aegrafex-messen i Paris.

Marianne og Frode

Det hele startet med en reise til Gardermoen flyplass, en del kom med fly fra Bergen, andre med tog og bil. Det var booket et felles fly onsdag formiddag. Vi landet trygt i Paris, fant omsider en flybuss som fraktet oss nesten til hotellet. Alle fikk utdelt sine rom, og et naturlig samlingspunkt var da hotellets bar etter innkvartering. Vi gjorde avtaler om neste dags begivenhet, altså Aegrafex-messen. Noen av oss var ute på en enkel middag før natten innhentet oss.

Neste dag tok vi metroen, fint navn, men det meste er faktisk under jorda, til et enormt stort messeområde. Vi fant riktig hall, og billetten ble enkelt hentet for alle som hadde bestilt denne på internett. Etter noen timer blant enorme mengder folie, printere, noe frese-, og lasermaskiner måtte vi jo oppleve litt av Paris. Vi dro opp i noe som heter Paris Tour, et bygg på 52 etasjer, det er ca. like høyt som det kjente Eifel tårnet. Her var det en fantastisk utsikt over Paris.

Fredag var det klart for nok en tur til messen, før Norges to delegerte forsvant på en liten lunsj, før det var duket for Aegrafex foreningens møte. Det kan du lese mer om i Leif Waages referat et annet sted i bladet. Til kvelden ble det bestilt bord på en fin restaurant, til felles middag. Her var også våre danske og svenske kollegaer invitert. Danskenes møtte med seks personer, og svenskene med to. Det ble en flott kveld med god mat og hyggelig prat.

Elin, Robert, Marianne, Kari, Hilde, Bjørn og Reidar hviler ut i baren på hotelllet.

På tur med metron: Robert, Elin Bjørn Hilde og Marianne.

Og kvelden ble tilbrakt på...

Vi ønsker alle våre kolleger i Norden
vel møtt til kongress i 2005

*SKILT
INFORMASJONSTAVLER
STYREPANELER
GRAVERING
SILKETRYKK
BILREKLAME
METALLARBEIDER
STEMPLER*

ETABLERT 1912

Gravør Pettersen
Strandgaten 62
5004 Bergen

Telefon: 55 90 46 00
Telefax: 55 90 46 01

www.gravorpettersen.no
E-mail: post@gravorpettersen.no

Nordisk

I forrige nummer lanserte vi "Nordisk kongress 2005" på cruise med hurtigruten Bergen - Trondheim - Bergen. Dere har vel merket av i kalenderen for neste år fra Torsdag ettermiddag 15. september til Søndag ettermiddag 18. september?

kongress 2005

Fløibanen, Bergen.

Rederiet har (ikke bare til ære for gravører) gjort noen hyggelige endringer i seilingsruten, og den blir som følger:

Torsdag 15. september kl. 20.00 legger M/S Nordkapp fra kai i Bergen. Det betyr at aftensmåltidet kan nytes i panorama spisesal med solnedgang nord gjennom skjærgården. Florø og Måløy er vi innom mens de fleste passer på dynene sine. Til Ålesund kommer vi Fredag kl. 8.45 og kan besiktige den kjente "Jugendstilbyen" en liten time. En av ruteendringene er at båten vil ta oss inn den utrolig vakre Geirangerfjorden med blant annet fossefallene "De syv søstre". Derfra ut igjen til Ålesund og videre til Molde

hvor vi er kl. 22.00 og Kristiansund kl. 01.45.

Til Trondheim ankommer vi Lørdag kl. 8.15 og der må koffertene pakkes og taes med til ventende busser. Det er ikke lange turen men buss er praktisk på grunn av begrenset tid, bagasje og muligheten for guiding. Nidarosdomen og erkebispegården vil for de fleste være meget interessant og dyktig guiding ligger i programmet.

Tilbake på kaien går vi om bord i sydgående hurtigrute M/S Midnatsol (for øvrig den nyeste og største) og den har avgang kl. 10.00. Til Kristiansund kommer vi kl. 17.00, til Molde kl. 21.30

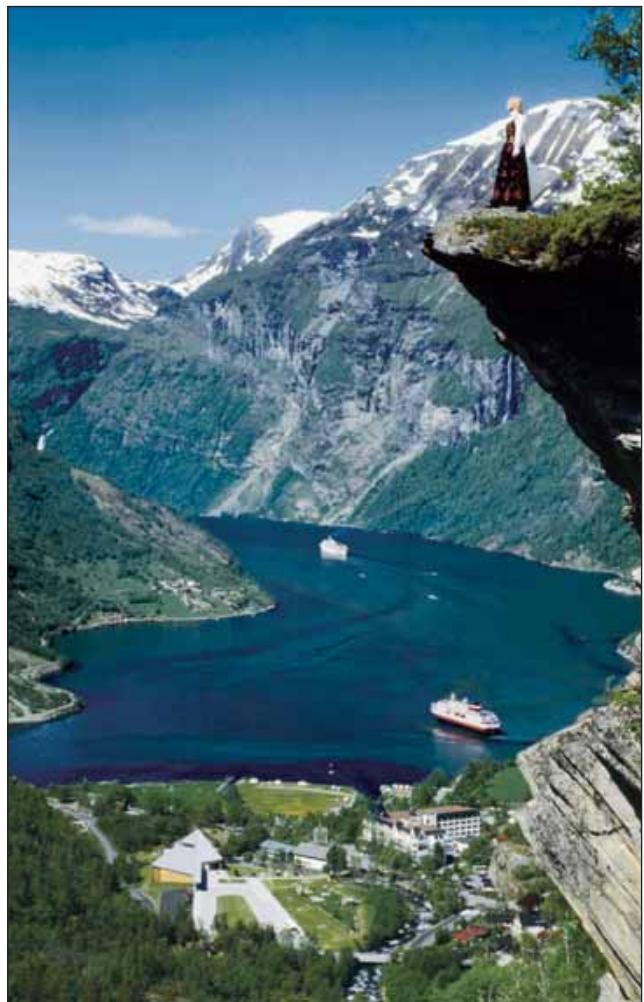
og til Ålesund kl. 24.00. Geiranger har vi allerede sett så der går vi ikke inn, dessuten er det natt og det er det også ved anløp Torvik og Måløy. De morgenfriske vil kunne nyte Søndagsfrokosten rundt anløp Florø kl.08.15 eller litt senere under skjærgårdseilasen ned til Bergen hvor vi ankommer kl. 14.30.

Om bord i "Nordkapp" og "Midnatsol" har vi for øvrig reservert behagelig møterom med plass til alle. Her vil det i tillegg til faglig program også bli vist flotte filmer fra det som ligger nord for vår seilingsrute, inkludert Svalbard.

For de som har tid før flytur hjem fra Bergen vil vi Bergensere svært gjerne ☺

Ålesund.

Flydalsjuvet, Geiranger.

vise dere det som måtte ha interesse mellom de syv fjell.

Vi sa i første info at prisen ville bli rimeligere enn for 12 år siden, og det vil si:

Totalt inklusive 3 måltider pr. døgn (eks. glassinnhold) inklusive busstur og inngangsbilletter ved sightseeing:

Kr. 4500,- pr. person i dobbeltlugar./ Kr. 5500,- per person i singellugar.

Vi må pr. 1. mars innbetale et 10 % depositum til rederiet og det håper vi å få videreføre til deltakerne.

Påmeldingsblanketter og utfyllende brosjyremateriell kommer vi til å sende ut i Januar direkte til alle medlemmer i de nordiske land samt til representanter for de europeiske foreningene.

Er det spørsmål i mellomtiden står vi selv sagt til rådighet.

Hilsen Baste (tlf. +47 55 90 46 00)

Reidar (tlf. +47 55 90 46 00)

Leif (tlf. +47 55 92 23 50).

Nidarosdomen.

NORDISK GRAVÖRTIDNING

VI LEVERER DET DU IKKE SELV PRODUSERER! SPØR OSS, VI SKAFFER DET MESTE...

- > STORFORMAT 6-FARGE PLOTTING (VINYLFOLIE, STOFF, PVC M.M)
- > REKLAMEFLAGG/BANNER (STOFF, PVC-DUK M.M)
- > GATEBUKKER/DISPLAYMATERIELL
- > MESSE-/DISPLAYUTSTYR (ROLL-UP, BROSJYRESTATIV M.M)
- > AVSPERRING/SIKRING (STOLPER, PULLERTER, TRAFIKKJEGLER)
- > UTEMILJØ (PARKBENKER, BORD, RØYKE-/SYKKELSKUR ETC)
- > LED-SKILT (ELEKTRONISKE DISPLAY)
- > LASERGRAVERING
- > ADR-SKILT, REFLEXTAPE
- > ASKEBEGRE, AVFALLSBEHOLDERE
- > TENSABARRIERER (BÅND PÅ SPOLE)
- > TRAFIKKSPEIL
- > PLASTKJETTING, VARSELBÅND
- > LYKTER (MAGLITE M.M)
- > REFLEXVESTER
- > WHITEBOARDTAVLER/FRAVÆRSTAVLER

PROTECTOR
SKILT AS

T: +47 55 92 23 50 - F: +47 55 92 23 60

WWW.PROTECTOR-SKILT.NO

Vår maskinpark (et utvalg):

Multicam MG fresebord
Arb.omr 120x300cm

Lasergraving GCC Mercury
Arb.omr 45x63cm

Mutoh Rockhopper II
6-fargeplotter, arb.omr B=160cm

Gerber Edge 4-fargetrykk
Arb.omr B=30cm

SummaCut vinylplotter
Arb.omr B=120cm

Styrer i de nordiske foreninger

Finland

Puheenjohtaja/President

Luhta Tarja
Köylypolventie 144
27400 KUUKAINEN
puh. 02- 846 5523
fax. 02- 822 4424
gsm. 050-331 4040
e-mail: jla2@surfeu.fi

Kämäri Arvi
Seppälänkuja 2 B
00180 KLAUKKALA
puh. 09- 292 01306
gsm. 040- 591 6107
e-mail: arvi.kamari@ijkk.fi

sihteeri/sekretær

Maria Hovi
Suokatu 14c A 28
00580 HYVINKÄÄ
gsm. 040-526 0564
e-mail: mariahovi@luukku.com

Luukkonen Asko
Olavinlinnantie 5 D 82
00900 HELSINKI
puh. 09-343 23 80
gsm. 044-343 23 80
e-mail: asko.luukkonen@alnetti.com

Jurkka Jarmo
Taidetakomo Jurkka Design
Hämeenpuisto 14
33210 TAMPERE
puh. 03- 212 7475
gsm. 0400- 863 223

Kallionimi Terttu
Laajasalonkatu 69
00870 HELSINKI
puh. 09- 698 7112
fax. 09- 698 7102
gsm. 0400- 705 578
e-mail: terttukallionimi@jippii.fi

Malinen Pertti
Kääty Oy
Topeliuksenkatu 17
00250 HELSINKI
puh. 09- 491 436
e-mail: myynti@kaaty.fi

Kärki Marjatta
Paavontie 5
73300 NILSIÄ
puh. 017- 436 1625
gsm. 050- 340 9957
e-mail: kalervo.karki@pp.inet.fi

Norge

Formann

Jan E. Gjertsen
Gravør J.E.Gjertsen
Karl Johansgt. 20
0159 Oslo
Tlf: 22 42 32 04
Fax 22 42 33 83
e-post: jan.gjertsen@chello.no

Nestformann

Frode Børresen
Stempelgravoren AS
Pb. 1600
3206 Sandefjord
Tlf: 33 45 52 20
Fax: 33 45 91 55
e-post: post@stempelgravoren.no

Kasserer

Frode Sundal
Gravør Pettersen AS
Strandgaten 62
5004 Bergen
Tlf: 55 90 46 08
Fax: 55 90 46 01
Mobil: 982 21960
e-post: post@gravorpettersen.no

Sekretær

Siri Aukner
Gravør Siri Aukner
Slyngveien 23
0376 Oslo
Tlf. 22 14 61 59
Fax: 22 14 61 59

Styremedlem

Tom-Roy Aass
Gravør Tom-Roy Aass
Pb.3. Torshov
0412 Oslo
Tlf: 22 35 01 53
Fax: 22 71 79 25
e-post: gravor.aass@czi.net

Varamedlem

Per Valbo
Gravør Per Valbo
Karl Johansgt. 20
0159 Oslo
Tlf. 22 42 78 59
Fax: 22 42 78 59

Sverige

Stockholmsavdelingen

Ordförande
Eva Milberg
Gravyrbolaget AB
Hagringen 13
178 31 Ekerö
Tlf: +46 8 384080
Fax: +46 8 384085

Vice ordförande

Ulf Gideonsson
Västerås Gravyr & Skylt AB
Ångskärsgatan 13
721 35 Västerås
Tlf: +46 21 382550
Fax: +46 21 382555

Kassör

Mikael Jäger
Stämpelgravyr & Skylt AB
Radiatorvägen 3
702 27 Örebro
Tlf: +46 19 270400
Fax: +46 19 270407

Sekreterare

Michiko Englund
Michiko Gravyr
Kogtäppan 85
136 53 Handen
Tlf: +46 8 500 26229

Petter Askwall

Askwalls Gravyr AB
Drottningg. 88
111 36 Stockholm
Tlf: + 46 8 210726
Fax: + 46 8 204943

Styrelsesuppelant

Frank Askwall
Askwalls Gravyr AB
Drottningg. 88
111 36 Stockholm
Tlf: + 46 8 210726
Fax: + 46 8 204943

Styrelsesuppelant

Håkan Kjellgren
Kjellgrens Maskingravyr AB
Pilgatan 15
112 23 Stockholm
Tlf: +46 8 6514800
Fax: 46 8 6514807

Malmaöavdelingen

Ordförande
Stig Lövgren
AB R. Freses Skyltar
Bariumgatan 13
213 64 Malmö
Tlf: 040-946525
Fax: 040-211982

Vice-ordförande

Bo Persson
Bo Persson Gravett
Box 7096
200 42 Malmö
Tlf: 0418-84205

Sekreterare

Bertil Ekelund
Stora Norregatan 26
261 32 Landskrona
Tlf: 0418 26257
Fax: 0418-29653

Kassör

Siegfried Vater
Gravryteknikk HB
Näsvägen 7
Tlf: 0418-3208

Danmark

Olderman

Sven Langemark
Zeus Boulevard 47
2560 Hvidovre
Tlf: 3678 8890
Mobil: 2123 5250
e-mail: byens@post1.l.tele.dk

Viceolderman

Ken Schwartz
Schwartz Gravering Aps
Vodroffsvej 28
1900 Frederiksberg
Tlf: 33310220
Fax: 33315620
e-mail: schwartz@schwartz.dk

Kasserer

Steen Kalsing
Nordisk Metalkunst
Krimsvæj 13 B
2300 København S
Tlf: 3297 1411
Fax: 3297 0116
e-mail: nmk@metalkunst.dk

Sekretær

Hugo Andreæ
Englandsvej 382 A
2770 Kastrup
Tlf: 3969 6622
Fax 3966 1114
e-mail: sgi@gravoren.dk

Bestyrelsesmedlem

Kurt Mikkelsen
Kronprinsessegade 34 B
1306 København K
Tlf: 3393 3313
Fax: 3393 3313

De enkelte foreninger er selv ansvarlige for at de oppgitte opplysninger er riktige.

Det danske hjørnet

Hugo Andreæ

**Gravørlauget i Danmark
afholdt sin årlige
kegleaften lørdag den
6 november 2004 på
restaurant Josty.**

Vi samledes kl. 18,00 og fik en velkomstdrinks. Buffeten blev serveret kl. 18,30, og efter et par timers spisning, gik vi til keglebanerne. Igen i år havde vi de nye baner, så der var ikke så meget vrøvl med at få rejst keglerne. Efter de sædvanlige 3 omgange, hvor der blev gået til den, trak vi os tilbage til lokalet hvor vi havde spist. Der blev så regnet og divideret, og resultatet kom til at se således ud:

Den skæve kegle til damerne gik til Sonja Langemark, der dog var noget undskyldt, idet hun havde forstuvet 2 fingre på keglehånden.

Den skæve kegle til herrerne gik til Sven Langemark, her var der dog ingen undskyldninger.

Titlen kegledronning gik i år til Lise Satterup Hansen
Keglekonige 2004 blev Kurt Mikkelsen
Andenpladsen hos damerne gik til Jytte Schwartz

Andenpladsen hos herrerne gik til Henning Lind

Trediepladsen hos damerne gik til Birgit Andreæ

Trediepladsen hos Herrerne gik til Gert Bokelund

Derefter skænkede Den nye kegledronning og konge punchen, og vi kunne med god samvittighed gå til kaffen efter vel udført arbejde.

Kl. 01,00 lukkede Josty, og vi var som sædvanlig de sidste der forlod etablissementet.

Tilbagebetaling af arbejdsmarkedsbidrag

Selvstændige og medarbejdende ægtefæller, som fra og med indkomstårret 1995 har modtaget sygedagpenge og andre lignende overførselsindkomster, kan få deres arbejdsmarkedsbidrag tilbagebetalt. Hvis ydelsen har været medregnet til virksomhedens indkomst. En ny dom fra Østre Landsret betyder at sygedagpenge udbetalt til selvstændige erhvervsdrivende, som anvendte virksomhedsordningen, ikke skulle indgå i beregningsgrundlaget for arbejdsmarkedsbidrag. Dommen betyder, at hverken sygedagpenge eller andre lignende overførselsindkomster skal anses for indtægter ved selvstændig erhvervsvirksomhed. Men eftersom dette er i strid med den hidtidige praksis, giver dommen mulighed for genoptagelse.

Genoptagelse skal ske enten som fuld genoptagelse eller som begrænset genoptagelse. Ved begrænset genoptagelse skal der ikke ske genoptagelse af skatteansættelsen, hvilket betyder at opgørelsen af arbejdsmarkedsbidrag, bidrag til midlertidig pensionsopsparing og bidrag til særlig pensionsopsparing samt eventuelt opgørelse af lønsumsafgift kan genoptages uden, at skatteansættelsen genoptages. Ved fuld genoptagelse, genoptages skatteansættelsen også.

Om der skal ske begrænset genoptagelse eller fuld genoptagelse afhænger af hvilket indkomstår, der skal genoptages og tidspunktet for indgivelse af anmodningen om genoptagelse. Der er således ikke valgfrihed mellem de to metoder til genoptagelse.

Virksomheder skal være opmærksom på, genoptagelse kan være en administrativ tung proces, og der kan desværre være virksomheder, for hvem det ikke kan betale sig at ansøge om tilbagebetaling af de ydelser, de har til gode.

Anmodning om ekstraordinær genoptagelse skal indgives senest den 1. juni 2005.

Ny hjemmeside for iværksættere

ToldSkat har lavet en nye hjemmeside til iværksættere og nystartede virksomheder. Her kan du finde de vigtigste informationer om told, moms, skat og afgifter. Hjemmesiden samler også alle ToldSkats vejledende blanketter, og byder på en række digitale ydelser. Du kan blandt andet få dannet en kalender med lige præcis de indberetnings- og betalingsfrister for moms og skat mv., som gælder for din virksomhed.

Større pensionsfrihed til selvstændige

Selvstændigt erhvervsdrivende har med vedtagelsen 27. maj 2004 af et lovforstal sag kaldet L 60 fået langt større frihed til at spare op til pension.

Selvstændigt erhvervsdrivende kan nu indbetale, hvad der svarer til op til 30 pct. af virksomhedens overskud på en pensionsordning og få fuldt fradrag for indbetalingen. Og selvstændige skal ikke længere lave en tiårig aftale, hvis de ønsker at spare op til pensionen. Desuden ophæver L 60 det såkaldte samtidighedskrav. Det betyder, at man nu kan hæve sine kapitalpensioner over flere år, hvor skattereglerne i dag tvinger folk til at ophæve alle kapitalpensioner samtidig.

Messeomtaler

Stor interesse for Sign Scandinavia 2005

Tiden er knapp og bare fire måneder gjenstår til dørene åpnes for Sign Scandinavia den 3-5-mars på Svenska Mässan i Göteborg. Salgsarbeidet er i full gang og messearrangøren ExpoNova forteller at mange interessante og viktige utstillere allerede har bestilt plass.

Sign Scandinavia fokuserer som tidligere på skilt og storformatseksponeering, materialer, maskiner og ferdige produkter. Messen speiler ny teknikk og tradisjonelt håndverk. Digitalt trykk, storformat, screentrykk, graving og neon er noen av de områder som finnes representert.

De riktige besøkende på messen.

Førjårets Sign Scandinavia var en stor fremgang med over 5000 besøkende og nesten 100 utstillere. I følge de besøksintervjuer som ble gjort under messen i 2003 viste det seg at hele 96 % av besøkende anså messen som bra. Halvparten av de besøkende var beslutningstakere og regnet med å gjøre avtaler i forbindelse med messen og 78 % anså at messe besøket hadde vært verdifullt. 93 % av besøkeren anså

at messen var bra eller meget bra. Hele 95 % sier at det er meget mulig eller helt sikkert at de besøker messen neste gang igjen.

Forretninger på messegulvet.

Det er svært gledelig at interessen for Sign Scandinavia er stor og at våre utstillere virkelig gjør forretninger på messegulvet. Tallene taler sitt tydelige språk, sier Kent Thomas Vainikainen, VD på ExpoNova. Det viser at Sign er en meget viktig messe som tiltaler beslutningstakerne. Det er en god attest at de besøkende i så stor utstrekning planlegger å komme tilbake når Sign arrangeres igjen for 10 ende gang i 2005.

Kilde ExpoNova. Vite mer: www.exponova.se/sign

Oversiktsbilde over Sign messen 2003

Flexo 2005 satser bredere

Flexo 2005 finner sted i England på NEC, Birmingham i tiden 15-17 mars 2005. Forrige gang messen ble arrangert i 2003 hadde 3.000 besøkere fra 49 ulike land som viste stor interesse for etiketter, fleksibel emballasje, laminerings- og plastposer.

For første gang arrangeres en serie av "best Practic"-workshops med støtte fra EFTA (European Flexographic Technical Association) hvis ordfører Bernard Catterall sier: -Flexo 2005 kommer til å gjenspeile tilstanden til den raskest voksende trykkprosessen. Her får de besøkende mulighetene til å se de aller seneste tekniske framstegene. Vi kommer også til å dele ut en utmerkelse i form av EFTA Awards. En rekke bransjeforestyrere finnes med i styrekommitén for Flexo 2005.

flexo2005
15 – 17 March
NEC Birmingham

Referat fra AEGRAFLEX's generalforsamling i Porte de Versailles, Paris 17. september 2004

I tilknytning til "Graflex 2004" og "Visual Communication" ble det avholdt generalforsamling hvor Frode Børresen og Leif Waage var de norske delegerte.

Av de 17 punktene på dagsordenen omtaler jeg de som sannsynligvis har alminnelig interesse.

Etter at undertegnede hadde åpnet møtet presenterte samtlige seg med navn og bakgrunn.

Som kjent ble vår forretningsfører i over 30 år, Hartmut Flothmann, pensjonist i begynnelsen av året. Hans etterfølger, Dipl. Ing. Torben Thorn er 30 år. Han har nå overtatt Flothmann's ansvarsområde både i den tyske trykketrafikken og i den tyske stempelprodusentforeningen. Undertegnede har fått et godt inntrykk av Torben Thorn, og hans ansettelse i AEGRAFLEX ble stadfestet av generalforsamlingen. Han er tysk, bosatt i Wiesbaden, men snakker engelsk og vil sette stor pris på nært kontakt med oss skandinaver.

Styrets beretning og regnskap ble gjennomgått og godkjent.

Forslag til lovendringer ble godkjent og komplett ny utgave vil bli distribuert. Undertegnede oversetter til norsk for de nordiske land, men vil også få den tyske versjonen da det er den som er juridisk bindene.

Den viktigste endringen kan jeg nevne allerede her, da noe forkortet: "Fagrelaterte bedrifter og personer kan være medlemmer uavhengig av at nasjonale bransjeforeninger eksisterer eller er medlemmer. På generalforsamling og ved ekstraordinære avstemninger har den delegerte for sin nasjonale forening 8 stemmer. Det enkelte bedriftsmedlem og det person-

lige medlem 1 stemme."

På vegne av det gamle styret håper jeg at dette kan bidra til å vitalisere AEGRAFLEX.

Som nytt styre ble enstemmig valgt:

Formann: Ernst Graft fra Østerrike

Viseformann:

Geo Müller fra Tyskland

Viseformann:

Eva Milberg fra Sverige

Viseformann:

Daniel Lemeunier fra Frankrike.

Kontingentene både for de nasjonale foreningene og for bedriftsmedlemmene ble vedtatt uendret.

Tid og sted for neste utstilling og generalforsamling og i hvilken grad opplegget skal kalles kongress videre vil det nye styret komme tilbake på.

Møtet ble avsluttet med at undertegnede ønsket det nye styret og den nye forretningsføreren lykke til og takket for hyggelige ord til det gamle styret.

Med de valgte personene og ut fra det gamle (norske) ordtaket, "nye koster, koster best" har jeg stor tiltro til at AEGRAFLEX vil komme sterkt igjen med en oppadgående trend.

Leif Waage

Messe og kongresskalender

19.-21. januar 2005

Promotion Expo

Profil- og promotionmesse.
Elmia, Jönköping
www.elmia.se/promotion-expo

27.-30. januar

Gave og interiørmesse

Lukket fagmesse
Norges Varemesse
www.messe.no/gave

4.-7. februar 2005

Formland

Det absolutt viktigsteutstillingsvinduet i Scandinavia, når det gjelder det siste nye inne brukskunst, gaveartikler, interiør og design.

Messecenter Herning, Danmark
www.formland.com

2.-4. mars 2005

Reklama Polygraf-Signmaker and Marketing

Praha
www.reklama-fair.cz

15.-17. mars 2005

Flexo 2005

NEC Birmingham
www.flexoexpo.co.uk

31.-mai-4. juni

FESPA-Future of Global Imaging

München
www.fespa.com

15.-18 september 2005

Nordisk Gravørmeester congress

Bergen-Tromsø-Bergen
Norsk Gravørmeester Forening

IN MEMORIAM

gravör lasse sammallahti

Gravören och konstnären Lasse Sammallahti avled i Helsingfors 83 år gammal 23.4.2004.

Han föddes den 20. maj 1920 i Kolari. Därifrån flyttade familjen till Rovaniemi och senare till Helsingfors.

På grund av sin beväringstid och fortsättningskriget var han tvungen att avbryta sina studier i Konstindustriella Centralskolan (numera Konstindustriella Högskolan). Han kämpade under kriget bl.a. i Karhumäki och Ihantala.

Lasse Sammallahti slutförde sina studier år 1945 och grundade samma år företaget Käaty Ab, vars verkställande direktör han var till år 1985. Han fortsatte efter det som gravör ännu ett årtionde. Gravör Lasse Sammallahti var en mästare i sitt arbete i ordets verkliga betydelse och hans verk finner man bl.a. i Designmuseet. Han var en av grundarna av den finska gravörföreningen Kaiveratajat Ry och han var under en lång tid viceordförande och medlem i styrelsen. Tack vare sin språkkunnig-

het och angenäma personlighet hade Lasse goda kontakter och vänner i många europeiska gravörorganisationer. Han deltog alltid i kongresser och möten såväl i nationella som i internationella sammanhang. I internationella sammanhang fungerade han ofta som representant för Finland.

Lasse Sammallahti arbetade med goda resultat för att främja hantverkarens och småföretagarens ställning och yrkeskicklighet genom sitt mångåriga medlemskap i Helsingfors Hantverkar- och Industriförening. Han var också under många år styrelsemmedlem i föreningen och hade dessutom övriga ansvarsposter i föreningens olika kommittéer, såsom i redaktionskommittéen.

Gravörernas internationella samarbete och sociala umgänge främjades också i Europäische Fachidiotengruppe der Graveure, gillet som grundades på Lasses initiativ. Gillets främsta uppgift var att främja det sociala, humana och glada av samarbetet inom branschen.

Lasses krafter och förmåga att stimulera och ge råd till unga gravörer tynade aldrig och han hade flera gravörvänner som var årtionden yngre. Lasse kunde umgås med mäniskor i alla åldersklasser och t.o.m de yngsta trivdes i hans sällskap och tyckte aldrig att Lasse var gammal.

Barndomstrakterna i norr låg hans hjärta nära. Han ville speciellt främja samernas kultur och språk. Han arbetade inom Lapplands Kulturförening sedan år 1952. Även här satt han som ordförande blev sedermera vald till hedersledamot i föreningen.

Lasse Sammallahti arbetade oavbrutet för att förbättra publiciteten av samernas konsthantverksstatus och marknadsmöjligheter.

Vi är många som saknar Lasse.

Maarit Lausala
Kollega till Lasse Sammallahti

Johs KROGSTIE AS Etableret 1893 – opphørt 2004

111 år er lang tid, men...

Etter etablering 15.januar 1893 og drift i 111 år opphørte virksomheten hos Johs. Krogstie AS den 31.august 2004. Det er med vemoed vi meddeler at en av våre eldste medlemsbedrifter har opphørt

Den 5.mai 1911 var Johs. Krogstie en av de tilstedevarende på det konstituerende møte der Norsk Gravørmeester Forening ble stiftet. Således har firmaet vært medlem i vår forening i hele dens levetid. Johs. Krogstie tok del i foreningsarbeidet allerede i 1912, da han ble med i en komité nedsatt av det sittende styret, som skulle arbeide med håndverkssaker og priser. I anledning firmaets 25 årsjubileum i 1918, skjenket Johs. Krogstie til Norsk Gravørmeester Forening NOK 500,- til et gravørmeesterfond. Representanter fra firmaet har vært med i NGF's styret gjennom mange år. Harald Brenhoel kom med i styret i 1920, og ble sittende med forskjellige styreverv helt frem til 1950. En periode på hele 30 år. Henry Wetaas har også

som kjent vært med i foreningens styre gjennom mange år, med en fartstid på 17 år som formann. Henry Wetaas er også Åresmedlem i vår forening. Representanter fra Johs. Krogstie AS har gjennom mange år vært medlemmer i Norsk Gravørmeester Forening i rekkefølge kan vi nevne: Johs. Krogstie, Harald Brenhoel, Klara Brenhoel, Magnhild Otterdal, Henry Wetaas, Jon Atle Wetaas og Nora W. Johnsrud.

Johs. Krogstie AS har vært som en institusjon i det norske fagmiljøet. På det meste var det 33 ansatte i bedriften. I mange år var tallt 15 ansatte, og de senere år var det ca. 10 personer ansatt. Firmaet har stått for stor faglig integritet, og levert kvalitetsarbeid represen-

tert med maskiner og håndverk. De har vært åpne for ny teknologi samtidig som de har tatt vare på gamle håndverkstradisjoner. Firmaet har i mange år tatt del i fagopplæring, og har tatt ansvar for opplæring i faget og har utdannet flere lærlinger, da spesielt til stål og stempelgravører. Johs. Krogstie AS var også i mange år en stor leverandør av utstyr og materiell til bransjen. I mange år var de en stor leverandør av stål og gummistemplerstempler, og var en av de første som kom med selvfarmede gummistempler.

Johs. Krogstie AS har i alle år vært godt kjent blant kolleger i Norden og Europa. Først gjennom det nordiske samarbeidet og så i det europeiske i forbindelse med AEGRAFLEX, der de

Nye medlemmer

Det er alltid hyggelig med nye navn i medlemslisten.

Som en sjeldenhets fikk vi forespørsel fra en sølvgravør. Vi mottok i august d.å. en forespørsel fra en person som er sølvgravør, og ønsket medlemskap.

Laila S. Thime er utdannet ved Th. Olsen i Bergen, med en læretid på 4 år. Hun tok fagprøve i 1996, (nå svenneprøve). Etter å ha arbeidet som sølvgravør ved denne bedriften en tid, har Laila S. Thime nå flyttet tilbake til stedet hun opprinnelig kommer fra, Voss. Der er hun bosatt med familie og 2 små barn. Sammen med 2 andre, den ene gullsmed, har de etablert verksted/butikk i Voss sentrum. Norsk

Gravørmeister Forening ønsker henne velkommen som medlem, og ser frem til å bli bedre kjent med hverandre. NGF har også fått et nytt personlig medlem fra en mangeårig medlemsbedrift. Vi kan ønske velkommen til Kristian Lauritz Wiborg, sønn av Erik Wiborg fra Kraftex. Kristian representerer Kraftex på den siste kongressen i Paris, og har derfor blitt kjent med mange allerede.

Nytt stort firma som medlem i NGF

Etter overtagelsen av Johs. Krogstie AS, kan vi ønske Stempelfabrikken SAM a.s hjertelig velkommen som medlem.

Med 15 ansatte er Stempelfabrikken SAM a.s en stor bedrift i vår forening. De personlige medlemmer er , Arild Wiggo Samuelsen, Elin Gabrielsen og Nora W. Wetaas. Vi ser frem til å kunne bli kjent med de to nye i Norsk og Nordisk sammenheng. Det tredje medlemmet kjenner de fleste fra tidligere, og hyggelig er det at Nora fortsatt er med.

Den første anledningen for oss i Norge til å treffes vil bli NGF's Generalforsamling i 2005, som det blir informert om senere. I Nordisk sammenheng blir det Den Nordiske Gravørmeister Kongress som denne gang vil bli lagt til Hurtigruta i September 2005.

Jan E. Gjertsen

også i mange år var med i EFIG gruppen. Med Henry Wetaas ved roret har firmaet representert på de fleste konvensjoner i Norden og Europa. De senere år har Nora W. Johnsrød overtatt den rollen. Her har de i alle år knyttet kontakter ,fatt personlige venner og inngått viktige avtaler om samarbeid.

Stempelfabrikken SAM a.s overtok fra den 1.9.2004 firmaet Johs. Krogstie AS sin portefølje, bestående av maskinpark, navn, agenturer og kunder, samt

3 av de ansatte. Vi er glade for at det ble en løsning slik at den faglige kompetansen som over år har blitt bygget opp, blir tatt vare på og drevet videre gjennom de nye eiere. SAM a.s har gjennom mange år vært en stor produsent og leverandør av stempler, og har de senere år utvidet sitt sortiment til også å gjelde merkeutstyr, skilting, graving og folietrykk. I tillegg til dette har de et stort utvalg av gatebukker, salgsdisplay m.m.
Jan E. Gjertsen

Hørt og uhørt, smått og stort

v/ Tom-Roy Aass

Jeg har vært en tur i sitatboken og der fant jeg noen godbiter

Adam og Eva

Det hadde ikke vært nødvendig med eplet for å forføre Adam.

Bare Eva hadde vært nok.

Marianne Langewiesche

Alder

Ikke vær redd for å bli senil – når det skjer, så vet du det ikke.

Bill Crosby

Det sies at visdom kommer med alderen, men jeg har også sett eksempler på at alderen kommer helt alene.

Johannes Møllehave

Menn

En mann som snorker, er ikke det verste. Da vet man i hvert fall at han er der.

Doris Day

Overraskelser

Da jeg kom hjem, ventet jeg en overraskelse, men fikk ingen. Da ble jeg selvfølgelig overrasket

Ludwig Wittgenstein

Liv

Livet må leves forlengs og forståes bakklangs

Søren Kierkegaard

Mat

I mange dager levde vi bare på mat og vann.

Ernest Hemingway

Mål

Mange av livets fiaskoer er mennesker som ikke forsto hvor nære de var ved å lykkes da de ga opp.

Thomas Alva Edison

Vi lever alle under samme himmel, men ikke alle har den samme horisont.

Konrad Adenauer

Produktnytt

News

A Sign of Things to Come

For the first time at Sign UK, Crown Norge from Norway is showing their full range of cutting tools for the engraving and signmaking industries.

During the last six months Crown Norge has developed several new tools of big interest to professional users.

Most interesting for the engraver is the new Swiss made "NANOgraver". The new extremely fine-grained tungsten carbide, combined with a new ultra-thin coating of only 0,5 micron thick, makes this the ultimate tool for engraving stainless steel/hardened steel and similar demanding materials.

An important question that is frequently asked is "What happens to the coating when we resharpen the tools?". The answer is simple - "NOTHING!" The only coating removed is on the backside. The important part of the tool - the flat - remains coated. These tools can be resharpened with a standard diamond grinding-wheel.

Since their introduction in 1997, their "Multi-Purpose" 1-fluted spiral router bits have become very popular amongst signmakers. They can use the same tool for both plastic, aluminium and MDF/wood.

Crown Norge is now also offering a new line of 1-fluted spiral router bits "Acrylic", specially designed for acrylic and wood. With a sharp, smooth cutting edge and a mirror like, polished surface, this tool is the perfect choice where a superior surface-finish is needed. To achieve a glass-like finish in acrylic, the company is introducing their diamond polishing tool. All these new tools have been thoroughly tested by several of the company's most competent customers in different countries.

"The feedback has been even better than expected. Customers of Crown Norge can always feel confident on having access to the latest and best tools in the trade," Ulf of Crown Norge told TEN.

Crown Norge's multi-lingual staff (English, German, French and Italian) are looking forward to meeting you on stand no. F5 at Sign UK.

Enquiry Card No. 103

New - the NANOgraver - the ultimate tool for engraving stainless/hardened steel and similar demanding materials.

New - Diamond polishing tool for acrylic.

Double Feed and Speed in Stainless Steel!

Crown Norge is receiving very positive feed-back from customers who have been engraving stainless/hardened steel with the new NANOgraver.

The combination of extremely fine-grained carbide, high precision grinding (Switzerland) and the new ultra-fine coating makes it possible to engrave these demanding materials at double feed and speed! The NANOgraver is available on A 3 and 4 mm shank. Cutting angle 30 degrees (60 degrees incl.). Tip-sizes on request from 0,05 mm and up. Best results are achieved on high-frequency spindles. Resharpening can be done on a regular diamond wheel. Similar tools with shank sizes 6,0 mm and 6,35 (1/4") for collet spindles are in production for delivery in August.

Enquiry Card No. 102

New - the NANOgraver - the ultimate tool for engraving stainless/hardened steel and similar demanding materials.

Metallgravering med CO2 – Laser uten spray

Mange har ergret seg over spesialsprayen man vanligvis behøver for å lasergavere på metall med CO2-teknik. Franz Hagemann selger en HPDF-optikk som fungerer uten spray og allikevel gir den skarphet i CO2-laserpunktet som behøves for å gravere i metall. Også i akryl kan man skjære dypere i. På andre underlag skapes også skarpe motiv og bokstaver. Teknikken var tidligere forbundet med den betydeelig dyrere Yag-lseren. HPDF-Optiken kan man rigge på de fleste Hagemann-system.

Kilde: Hagermann.

Vite mer: www.f-hagermann.de

Svensk skiltprogram vare

Å synes og skille seg fra mengden er nøkkelen til øket salg. Med den nye programvaren Skylta.nu og en HP DesignJet 30/130-skriver kan man enkelt nå ut med sitt budskap gjennom å kombinere tekst, grafikk og bilder på et skilt tilpasset måte.

Det savnes bra og enkle svenske skiltprogram sier Fredrik Svahn, markedsjef for storformatskrivere på HP. Å bruke Powerpoint eller Photoshop er knotete. Derfor ba vi våre samarbeidspartnere Techdata og LTG utvikle et enkelt verktøy. De har stor erfaring med skilt i matvarebransjen og LTG har fra tidligere en mer kompleks softvare, denne nye light-versjonen passer alle typer kunder. I programmet finnes ferdige maler i A6 til A1 format. Andre størrelser kan man enkelt lage selv. Skylta.nu er et enkelt skiltprogram som åpner for mange kreative muligheter. Og man kan skrive ut skilter i flere størrelser, sier Britt-Mari Erlandsson, produktsjef på Techdata.

Kilde: HP.

Vite mer: www.hp.se

Halvér graveringstiden i rustfritt stål

med KaVo's nye microspindel, nå med dybderegulering og fjæring

- Finere, mer nøyaktig graving
- Graveringstiden i enkelte tilfeller redusert til 1/3
- Velegnet til utfresing i messing/aluminium
- Enkel å betjene

*Uttalelser fra Gravør Pettersen
i Bergen etter test av microspindelen
på 8 år gammel Gravograph IS-700*

NEW!

Komplett "plug and go"

NOK 34.800,- eks mva

Enkel montering. I Norge kan utstyret installeres av Gravograph Norge AS

High speed engraving
max. 100.000 RPM

En revolusjonerende nyhet fra
Skandinavias ledende
leverandør av skjæreverktøy til
gravører og skiltprodusenter.

H. N. Hauges vei 77
N-1661 Rolvsøy, Norge
Tlf: +47 69 33 75 83
Fax: +47 69 33 62 07

Eneforhandler av KaVo-spindler i Norge og Sverige

Multicam® CNC Engraving Systems

Scandinavian sales and service:

ALVØEN AS

Alvøveien 130
5179 GODVIK
Norge
Tel. +47 55 50 66 30
Fax +47 55 50 66 40

Epost post@alvoen.no
Web: www.alvoen.no

Dansk Alvoen A/S

Agerskellet 16
DK-8900 Randers,
Danmark
Tel +45 86 40 21 20
Fax +45 86 40 62 64

Epost: alvoen@dk-alvoen.dk

Box 104
SE-517 23 BOLLEBYGD
Sverige
Tel +46 33 204 300
Fax +46 33 204 301

Epost: info@jankar.se
Web: www.jankar.se

Express-Merkintä Oy

Kiitoradantie 11
SF01530 VANTAA
Helsinki,
Finland
Tel +358 977 43 210
Fax +358 977 31 290

Epost: hannu.lehtisalo@exmerk.inet.fi

200 Multicam engraving and routing systems installed in Scandinavia since 1995